

PATRONAT CALL DE GIRONA

Centre Bonastruc ça Porta
Institut d'Estudis Nahmànides
Museu d'Història dels Jueus

Xavier Casals (Barcelona, 1963) es doctorà amb una tesi doctoral sobre l'evolució del neonazisme espanyol publicada en 1995 com *Neonazis en España. De las audiciones wagnerianas a los skinheads (1966-1995)*. Obtingué una menció especial del premi Ciutat de Barcelona d'Història (1993) i el premi de politologia y sociologia Ferran Cuito i Canal de l'Institut d'Estudis Catalans (1994). Com a investigador ha estat becari de la Fundació Jaume Bofill i de l'Institut de Ciències Polítiques i Socials.

És autor d'altres estudis sobre la ultradreta: *La tentación neofascista en España* (1998); *Ultrapatriotas. Extrema derecha y nacionalismo de la guerra fría a la era de la globalización* (2003); *Ultracatalunya. L'extrema dreta a Catalunya: de l'emergència del búnker al rebuig de les mesquites (1966-2006)* (2007) y editor de *Political survival on the extreme right* (2005). Ha analitzat les relacions entre dictadura i monarquia a l'Espanya del segle XX a *Miguel Primo de Rivera* (2004) i *Franco y los Borbones* (2005). El seu darrer estudi s'ha centrat en el canvi del sistema polític català a *El oasis catalán (1975-2010): ¿Espejismo o realidad?* (2010).

Ha combinat la recerca amb la divulgació de la història com a cap de redacció de L'Avenç (1994-1998) i director de *Clío* (2001-2003). Actualment, exerceix la docència a diverses Universitats.

NEONAZISME A ESPANYA. DE LES AUDICIONS WAGNERIANES ALS SKINHEADS (1966-2010) RESUM DE LA CONFERÈNCIA

El neonazisme espanyol és un cas singular en diversos aspectes. En primer lloc, perquè la seva principal organització (que no única), CEDADE -de la que avui només resta com a vestigi la llibreria Europa-, va sorgir el 1966 en un país en el que la presència jueva era minsa. En segon lloc, perquè va conformar un neonazisme "cristià" i "culturalista" per la seva matriu wagneriana que l'abocà a ser un important editor de material neonazi a nivell internacional. Finalment, perquè va tenir la seva seu a Barcelona i no a Madrid, fet que confegí un discurs "etnicista" i no partidari d'una Espanya unitària i centralista.

Tot plegat, feu que el neonazisme espanyol conformés una "impremta europea" per la seva capacitat d'edició i fos, a la vegada, un "laboratori ideològic". Pel que fa a la magnitud de la seva tasca editorial, aquesta va fer que el neonazisme fos sobredimensionat per l'opinió pública i els partits polítics.

Aquest monopoli ideològic de l'escena neonazi per part de CEDADE va durar pràcticament fins mitjans dels anys vuitanta, quan sorgiren diferents tendències ideològiques en el seu si (com un nazisme esotèric) i aparegueren col·lectius de caps-rapats ultradretans identificats amb el nazisme, fet que suposà una ruptura important pel que fa al discurs anterior. D'aquesta forma, per primer cop, el neonazisme es feu visible als estadis de futbol i a aglomeracions urbanes.

Dissolta CEDADE el 1993, alguns dels seus exmilitants col·laboraren a crear formacions de la nova dreta populista i "identitària", ja que històricament els neonazis espanyols han estat els més innovadors en termes d'importació d'idees, en contrast amb la ultradreta dominant a la resta d'Espanya.

Actualment, el neonazisme és una realitat marginal, mentre irromp una nova dreta populista identitària que centra la seva estigmatització i visió complotista en la immigració no en el món jueu, sinó en l'àrab-musulmà i denuncià una pretesa "invasió islàmica".

A manera de conclusió, podem assenyalar que el neonazisme espanyol en els seus anys d'auge feu una important tasca d'importació ideològica i, a la vegada, un actiu nucli editor de material hitlerià a nivell internacional.